

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Laatste ontwikkelingen bromtoonklachten
Datum: woensdag 19 juni 2019 16:32:00
Bijlagen: [image001.png](#)

Ha [REDACTED],

Wat een lange mail zeg!

Ik zie trouwens wel een vraag van [REDACTED] over de huisartsen...

Volgende weinig even over hebben?

Bij Parenco overleg noemde [REDACTED] nu ook expliciet de radar als bron...

Groet,

[REDACTED]

Team Milieu&Gezondheid
GGD Gelderland-Midden

voor een gezonde leefomgeving

[REDACTED] / 6300 (team en vm)

E: milieu-en-gezondheid@vggm.nl

W: www.vggm.nl/milieu

Van: [REDACTED]@vggm.nl>
Verzonden: 19 juni 2019 15:11
Aan: [REDACTED]@vggm.nl>
Onderwerp: Fwd: Laatste ontwikkelingen bromtoonklachten

Er volgt geen vraag, dus ik denk dat ik maar gewoon niet reageer....

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED]@odra.nl>
Aan: [REDACTED]@vggm.nl>
Onderwerp: Laatste ontwikkelingen bromtoonklachten

Hoi [REDACTED],

Ik hoorde van [REDACTED] dat de antwoorden van de RIVM op de toonbankvraag nog even op zich laten wachten.

Ons laatste overleg was begin februari, in de tussen tijd heb ik contact gelegd organisaties zoals buurtzorg en KNO artsen.

Voor buurtzorg heb ik tweede gehinderden bezocht en een KNO-patiënt na bemiddeling van een KNO arts.

De periode waarin deze mensen hinder ondervinden varieert van 4 maanden tot 7 jaar en beide gevoelig voor een extern fenomeen.

Naast de directe gevolgen worden de gehinderden moedeloos van het onbegrip van verwanten anderen zoals huisarts, specialist, buurtzorg.

In de meeste gevallen ben ik de eerste die de gehinderde en de naasten kan overtuigen van een oorzaak van buiten.

Het als een dirigent kunnen aangeven dan het alternerende karakter en het kunnen volgen van de volumeverandering is de specialiteit van de "fenomeen" gevoelige personen.
Daarmee valt er een last van de schouders en komt met de emoties een einde aan het zwijgen naar de partner en kinderen over de beleving van de bromtoon en trillingen!
Met de opvattingen van de naasten, zoals de overtuiging dat het een psychisch probleem, is vereenzaamd de gehinderde, die ervoor kiest de ervaringen niet meer met hen te delen.
Hierna de link met de Monitor met [REDACTED] die bij binnenkomst voor [REDACTED] het alternerende karakter van de brom met zijn hand aangeeft.

<https://demonitor.kro-ncrv.nl/artikelen/tipgever-martijn-je-gaat-aan-je-eigen-zintuigen-twijfelen>

De praktijk laat zien dat mensen vaak jaren in het ongewisse blijven over de oorzaak van de hinder daar ernstig onder lijden, wat voorkomen kan worden.
Het is niet zo voor de hand liggend dat een omgevingsdienst een KNO arts benaderd met vragen over patiënten met bromtoonklachten in zijn praktijk.
Daarbij zijn er vaak meer specialismen betrokken, zoals neuroloog en/of psycholoog die bij de huisarts bekend zijn en via deze geïnformeerd kunnen worden.
In ons overleg in 2016 bij prov. Gelderland heb ik voorgesteld om vanuit de GGD per individueel geval (niet met een flyer) de huisarts te informeren.
Tijdens het overleg bij VGGM in februari heb ik opnieuw het belang van het door de GGD een op een informeren van de huisarts benadrukt.
Misschien kun je aangeven waarom je hier geen rol ziet voor de GGD en wat de rol van de GGD dan kan zijn anders dan bijvoorbeeld door verwijzen naar Adelante.

De gehinderden zelf geven duidelijk aan dat ze bij de huisarts (of bedrijfsarts) geen begrip vinden, deze wijzen meestal direct naar tinnitus als verklaring.
Het idee dat als "het kan zijn dat de bromtoon een lichamelijke oorzaak heeft waarde huisarts naar kan kijken" lijkt in de praktijk zo te gaan.
De vraag is ook hoe een huisarts of audioloog kan bepalen of de hinder van een bromtoon wel/niet door een externe bron wordt veroorzaakt.
Wil je nog eens nadenken over de bijdrage die de GGD kan leveren bij het vaststellen van tinnitus wel/niet de oorzaak van de bromtoon.

Op 9 juni 2015 hebben we bij VGGM een overleg gehad over de Lfg gehooronderzoek.
Bij die gelegenheid heb ik [REDACTED] via een Skype verbinding onze methode met noise cancelling gedemonstreerd.
Jan vond het best interessant en ik heb hem op verzoek de specificaties van de toegepaste Bose QC25 koptelefoons gestuurd.
We hebben destijds ook gesproken over de opvallende overeenkomsten tussen de over Gelderland verspreide gehinderden die ongeveer een zelfde 50 Hertz toon herkennen.
Deze uitkomst strookte volgens jou niet met de opvattingen van Amsterdam, de project groep "RIVM richtlijn "Meldingen over een bromtoon".
Ik weet niet of je dit bijzondere resultaat destijds in de groep in Amsterdam hebt gebracht.
Dit is overigens ook in april 2016 met [REDACTED] van RIVM besproken. Ik was daar met [REDACTED] van VVM sectie Lfg waarvoor ik enkele bromtoon onderzoek heb gedaan.
Ook [REDACTED] vond het bijzonder maar tegelijk heel lastig als je niet weet waarnaar je op zoek moet gaan.
[REDACTED] heeft nog voorgesteld om in ieder geval de methode van identificeren toe te passen.
Ook dat was moeilijk omdat dan twee methoden naast elkaar worden gebruikt, de RIVM voorlopige richtlijn "Meldingen over een bromtoon" was net uitgebracht of stond op uitkomen.

Op 12 februari 2019 was ik bij een thema middag over Lfg waar [REDACTED] een toelichting gaf op De voorlopige RIVM richtlijn "Meldingen over een bromtoon".
In de toelichting bevestigt [REDACTED] dat bij de voorlopige richtlijn de nadruk ligt op medisch advies het leren omgaan met de hindersituatie, er is immers geen uitzicht op een oplossing bij de bron.
Samengevat, bij een solitaire klacht, de verwanten horen het niet, wordt meestal onvoldoende Lfg gemeten.
Als toch voldoende Lfg gemeten wordt dan kan de bron niet worden gevonden en als de bron toch gevonden wordt dan is er geen juridisch instrument om deze uit te schakelen.

■ vertelde dat over de vraag of er een externe of interne bron is alleen al een jaar heen en weer is gepraat.

Met de interne bron wordt bedoeld dat er ergens in het lichaam iets is, tinnitus of iets anders dat zorgt dat je een bromtoon ervaart, dus als er geen fysiek geluid te meten is.

In principe worden volgens ■ door de GGD klachtbehandelaar geen geluidmetingen uitgevoerd, uitzondering is ■.

Als er toch behoefte is aan een meting dan kan een geluidmeter met instructie bij de RIVM worden geleend maar het advies van ■ is geluidmetingen door de omgevingsdienst te laten uitvoeren. Omgevingsdiensten volgen voor onderzoek van bromtoonklachten de NSG richtlijn die vooral is bedoeld voor klachtbehandelaar, m.n. akoestisch onderzoeker een handvat te bieden voor het objectiveren van bromtoonklacht

In de Lfg werkgroep GGD OD bij de provincie Gelderland is door de Omgevingsdiensten bijna unaniem gekozen voor het stappenplan uit de voorlopige RIVM Richtlijn.

Hoe dit nu in de praktijk van bromtoonklachtenbehandeling door OD's en GGD's uitpakt is niet duidelijk, na deze implementatie hebben we geen onderzoeksvragen van de VGGM meer ontvangen.

Als er bij jullie de afgelopen twee jaar klachten zijn gemeld waarbij het vermoeden bestaat dat Lfg niet de oorzaak kan zijn dan is het misschien goed om deze nog eens tegen het licht te houden.

Mogelijk zitten in deze groepen mensen die voor de nog onbekende externe bron gevoelig blijken te zijn. Het identificeren is ook van belang voor het onderzoek naar de bron van het fenomeen.

Volgens ■ is het de bedoeling dat de voorlopige richtlijn, na eerder uitstel, dit jaar wordt geëvalueerd. Probleem is volgens ■ de weinig input van GGD's.

Ik heb aangeboden mijn ervaringen te delen maar volgens ■ is de evaluatie bedoelt voor de gebruikers van de richtlijn, de GGD medische milieukundigen.

Misschien is het toch goed als bij een evaluatie vanuit de VGGM de onderzoeksresultaten van de ODRA bij ■ onder de aandacht worden gebracht.

Als er belangstelling voor is zouden we ten behoeve van de evaluatie bij andere GGD's in Nederland steekproefsgewijs onderzoek kunnen doen met RIVM als opdrachtgever.

De ervaringen met de al uitgevoerde steekproeven in Limburg, Groningen, Noord Brabant, Overijssel en Zeeland en Nijmegen geven een 100% score van gevoeligheid voor de onbekende bron.

Steeds meer wordt duidelijk dat het niet waarschijnlijk is dat Lfg de oorzaak is van de ontwikkeling van het toenemend aantal bromtoonklachten van de afgelopen jaren (bron jaarverslag 2017, 2018 Stichting Lfg).

Dit werd ook al door de wetenschapsredactie van het programma De Monitor opgemerkt. Zij herkenden twee categorieën gehinderden, in de omgeving van potentiële bronnen bijvoorbeeld en in woonwijken en buitengebied zonder Lfg bronnen.

Tot zover ■, in de bijlage een interview met ■ in het Leidsch Dagblad.

Ik volg de situatie in Duitsland, ■ is de eerste in Nederland die infrageluid noemt als mogelijke verklaring.

Groeten,

■

Eusebiusbuitensingel 53
Postbus 3066
6802 DB Arnhem

■
Adviseur geluid en trillingen

Afdeling Advies
Team Meten & Advies

telefoon ■

E-mail ■

Algemeen telefoonnummer
(+31)(0)26-377(1600)
Algemeen e-mail adres
postbus@odra.nl

██████████@odra.nl
milieuvergaderingen@odra.nl
internet
www.odregioarnhem.nl
<http://www.odregioarnhem.nl/meetdienst/>